

Seyyid İbni Âbidin

Şam'da yetişen âlimlerin en büyüklerinden, Osmanlıların en meşhur fıkıh âlimlerindendir.

1784'de Şam'da doğdu. Silsile-i aliyye büyüklerinden Mevlana Halid-i Bağdadi hazretlerinin sohbeti ile şereflenmiştir.

Küçük yaşta Kur'an-ı kerimi ezberledi. Bir müddet babası ile birlikte, ticaretle meşgul oldu. Bu sırada bir taraftan da Kur'an-ı kerimi okumaya devam ediyordu. Fen ve sosyal ilimlerin yanı sıra; tefsir, hadis ve fıkıh ilimlerini de öğrendi. Hocası Mevlana Halid-i Bağdadi hazretlerinin tavsiyesi üzerine, Şafii mezhebinden, Hanefi mezhebine geçti.

Daha 17 yaşındayken, fıkıh kitapları üzerine haşiye ve şerhlerle açıklamalar yaptı. Kıymetli eserler yazmaya başladı. Fıkıh ilminde olduğu gibi, hadis ilminde de mahir idi. Şam'da bulunan muhaddis Kuzberi hazretlerinden icazet aldı. İlim dallarında o kadar yükseldi ki, daha hocaları hayattayken büyük bir şöhrete kavuştu.

Zahir ilimlerini öğrendikten sonra, kelim ve tasavvuf ilimlerini de zamanın en büyük âlimi ve tasavvuf ehli, Mevlana Halid-i Bağdadi hazretlerinden öğrendi. Onun mübarek sohbeti ile kemâle geldi.

İbni Âbidin hazretlerinin dine uymaktaki halleri meşhurdur. Haram, mekruh ve şüphelilerden kesinlikle uzak durur, mubahları çok az kullanır, ibadetlerinde sünnetlere, müstehaplara, edelere uymakta son derece titiz davranırdı.

Beş vakit namazda; ettehiyyatüyü okurken, sağ tarafa selam verirken Resulullah efendimizi baş gözü ile görürdü. Göremediği zaman o namazı yeniden kılardı.

Bir gece rüyada Hazret-i Osman'ın vefat ettiğini ve Cami-i Emevi'de namazını kendisinin kıldırıldığını gördü. Sabahleyin hocası Mevlana Halid-i Bağdadi hazretlerine bu rüyayı anlatınca, o da; "Allahü teâlâ bilir ki, ben yakında vefat ederim, sen benim cenaze namazımı Cami-i Emevi'de kıldırırsın. Çünkü ben, Hazret-i Osman'ın torunlarındayım" buyurdu.

Aradan birkaç gün geçince mübarek hocası vefat etti. Namazını İbni Âbidin hazretleri kıldırdı.

1836'da 54 yaşında Şam'da vefat etti. Çok kitap yazdı. En meşhur eseri **Redd-ül-Muhtar** isimli kitabıdır. Bilhassa bu eseriyle tanınmıştır. Bu kitabı, **Dürr-ül-Muhtar** kitabına yaptığı beş ciltlik haşiyesidir. Bu haşiye, **İbni Âbidin** ismiyle meşhur olmuştur. **Tam İlmihal Seadet-i Ebediyye** kitabının büyük kısmı bu kıymetli eserden, yani İbni Âbidin'den alınmıştır.

Mevlana Halid-i Bağdadi hazretleri kendisine yazdığı bir mektupta, (Her sözü senet olan büyük âlim Mevlana Muhammed Emin Âbidin'e en güzel dualarımı ve en latif övgülerimi bildiririm. Yazdığınız pek kıymetli eserlerle İslam âlemine yaptığınız büyük hizmet için, pek çok dualara mazhar oldunuz) buyurmaktadır.

Dört mezhebin inceliklerine vakıf, derin âlim, kâmil veli Seyyid Abdülhakim efendi hazretleri; "Hanefi mezhebindeki fıkıh kitaplarının en kıymetlisi, en faydalısı **İbni Âbidin**'dir. Her sözü delil, her hükmü senettir" buyurdu. **Seadet-i Ebediyye**, bu bakımdan da, çok kıymetli eserdir.